

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Стандартизація, сертифікація, метрологія»

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 26.11. 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Стандартизація, сертифікація, метрологія»
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Асист. Румянцева Ірина Богданівна
Контактний телефон викладача	+380669779642
E-mail викладача	rumjantseva@ukr.net
Формат дисципліни	Аудиторне вивчення, самостійна робота студентів з елементами дистанційного навчання
Обсяг дисципліни	III-кредити, 90-год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	середа, четвер – 15-00–17-00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Програма вивчення навчальної дисципліни «Стандартизація, сертифікація, метрологія» складена відповідно до Освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа».</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні поняття в галузі управління якістю, принципи управління якістю, вимоги до постійного поліпшення, ефективності та результативності діяльності організацій, що надають послуги.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів: 1. Організація відпочинку населення на базі природних рекреаційних ресурсів. 2. Організація оздоровлення населення на базі стаціонарних рекреаційних закладів.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета вивчення дисципліни ознайомитися із принципами та правилами побудови і функціонування системи сертифікації та стандартизації, їх структурою, функціями та порядком виконання цих функцій які регламентовані нормативними документами міжнародних організацій із стандартизації і сертифікації, насамперед документами ISO, ІЕС, ІЛАС, Європейської співдружності, а також ДСТУ.</p> <p>Метою курсу "Стандартизація, сертифікація та метрологія" є теоретична і практична підготовка студентів з питань науково-методичних принципів стандартизації, організації робіт із стандартизації, міжнародного співробітництва України в сфері стандартизації, метрології та управління якістю послуг, формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок у сфері сертифікації, що дасть можливість у майбутній роботі гарантувати обіг конкурентоспроможних, високоякісних та оригінальних товарів і послуг, забезпечити ефективну роботу підприємств на внутрішньому та зовнішньому ринках.</p> <p>Основними завданнями вивчення даної дисципліни є засвоєння поряд з основними теоретичними положеннями категорій та видів нормативних документів, основних принципів структури, правил та організації робіт із стандартизації, основних нормативних документів та структури органів державної служби стандартизації, правових основ метрології в Україні, структури метрологічної служби в Україні, управління якістю продукції і послуг, а також ознайомлення та набуття практичних навичок роботи з технічними законодавствами та нормативними документами, що регламентують правила і процеси сертифікації продукції, послуг і систем якості в Україні та за кордоном, ознайомлення зі структурою та роботою Системи УкрСЕПРО та принципами організації роботи систем сертифікації інших держав, а також міжнародних організацій, ознайомлення з принципами сертифікації окремих видів продукції і послуг.</p> <p>У результаті вивчення курсу студент повинен розуміти що введення гармонізованої з міжнародними правилами сертифікації відповідно до гармонізованих стандартів – необхідна умова інтеграції України до світової економіки.</p>	

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- історію створення та застосування міжнародних стандартів ISO серії 9000 у світі та в Україні; основні поняття в галузі управління якістю; принципи управління якістю;
- мету, політику та завдання організацій у сфері туристичних і готельних послуг;
- вимоги до документації системи управління якістю; роль компетентності та кваліфікації персоналу у досягненні високої якості послуг;
- вимоги до постійного поліпшення, ефективності та результативності діяльності організацій, що надають послуги; методи моніторингу якості послуг під час їх надання.

Студенти повинні вміти застосовувати набуті знання у практичній роботі, зокрема для розроблення та впровадження систем управління: якістю за моделлю міжнародних стандартів ISO 9000 в організаціях, що надають туристичні і готельні послуги, а також для визначення політики та цілей у сфері якості та розроблення комплексу документації системи управління якістю.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
Семінарські заняття	18
самостійна робота	58

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VI	Готельно- ресторанна справа	3	Нормативний / відбірковий

ТЕМАТИКА КУРСУ

Тема	Лекції			Семінарські (практичні, лабораторні)			Вага оцінки	Термін виконання
	Форма заняття	План	Завдання, год.	Форма заняття	План	Завдання, год.		
Тема 1. Сутність та народногосподарське значення стандартизації.	Лекція	1. Загальні поняття стандартизації. 2. Основні терміни та визначення. 3. Функції, мета, завдання стандартизації. 4. Об'єкти та пріоритетні напрями стандартизації. 5. Мета, завдання та предмет стандартизації, метрології та управління якістю продукції і послуг. 6. Загальні відомості про стандартизацію. 7. Органи державної служби стандартизації. 8. Органи галузевої служби стандартизації. 9. Загальні відомості про державну систему стандартизації, її мету і основні принципи. 10. Категорії нормативних документів зі стандартизації.	0	Семінарське заняття	1. Стандартизація - нормативна база управління якістю продукції та послуг. Організація робіт із стандартизації	2	5+5	Лютий
Тема 2. Міжнародна, державна, міжгалузева та галузева стандартизації	Лекція	1. Міжнародна система стандартизації. Значення міжнародної стандартизації у розвитку торговельно-економічних зв'язків між країнами. Характеристика системи ISO.	4	Семінарське заняття	1. Вітчизняний та зарубіжний досвід розвитку стандартизації	2	5+5+5	Березень

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Стандарт ДСТУ-Н 4340:2004. Становлення державної системи стандартизації в Україні. Органи та служби стандартизації. 3. Міжгалузева система. Значення міжгалузевої системи комплексних систем стандартів (МКСС). Система ССКД. 4. Галузеві стандарти, їх значення в підвищенні якості послуг у сфері обслуговування. 5. Міжнародна та європейська діяльність зі стандартизації та участь в ній України. 6. Основні тенденції розвитку міжнародної стандартизації систем якості. 7. Стандартизація в ІЕС. 8. Міжнародні стандарти серії ISO 9000 та ISO10000, 14000 та SA 8000. Склад стандартів. 9. Вибір та застосування стандартів серії ISO 9000 та ISO10000, 14000 та SA 8000. 10. Економічна ефективність стандартизації. 						
Тема 3. Методологія та організація стандартизації	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи та методи стандартизації. 2. Структурні елементи стандартизації. 3. Класифікація нормативних документів. 	2	Семінарське заняття	1. Діяльність Держстандарту України, як національного органу зі стандартизації.	2	5+5	Квітень

		<p>Інформаційне забезпечення в сфері стандартизації.</p> <p>4. Структура державної системи стандартизації України.</p> <p>5. Діяльність Держстандарту України, як національного органу зі стандартизації.</p> <p>6. Сутність уніфікації, агрегування, спеціалізації, взаємозамінність.</p> <p>7. Методичні принципи комплексної стандартизації.</p> <p>8. Положення випереджувальної стандартизації.</p> <p>9. Органи і служби стандартизації в Україні.</p>						
Тема 4. Організація робіт із стандартизації	Лекція	<p>1. Порядок розробки, затвердження та реєстрації стандартів. Загальні вимоги до стандартів.</p> <p>2. Категорії стандартів: державні (ДСТУ), галузеві (ГСТУ), технічні умови (ТУУ), стандарти підприємств (СТП.).</p> <p>3. Види стандартів: основоположні, на продукцію і послуги, на процеси, методи контролю(вимірювань, випробувань, аналізу).</p> <p>4. Інформаційні показники стандартів.</p> <p>5. Стандартизація в різних сферах: в сфері послуг,</p>	4	Семінарське заняття	1. Порядок розробки, затвердження та реєстрації стандартів	2	5+5	Квітень

		<p>стандартизація в сфері екології.</p> <p>6. Загальна структура нормативних документів і стандартів, чинних в сфері послуг.</p> <p>7. Національний стандарт України ДСТУ 4268:2003.</p> <p>8. Національний стандарт України ДСТУ 4269:2003</p>						
Тема 5. Основні положення метрології	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історичний огляд розвитку метрології. 2. Значення метрології для розвитку народного господарства. 3. Основні поняття, терміни та визначення. 4. Характеристика метрологічної служби України. 5. Функції органів метрологічної служби. 6. Метрологічне забезпечення в сфері готельно-ресторанних послуг. 7. Методи вимірювань, що застосовуються в сфері обслуговування. 8. Основні теорії вимірювань. 	4	Семінарське заняття	1. Організація робіт із стандартизації	2	5	Квітень
Тема 6. Якість товарів і послуг - основа систем сертифікації	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття якості. 2. Категорія якості в системі сертифікації. Сутність сертифікації. 3. Основні поняття та визначення. 4. Стандарти управління якістю продукції в системі ISO-9000 версії 	4	Семінарське заняття	1. Основи сертифікації товарів та послуг. Структура системи сертифікації в Україні (УкрСЕПРО)	2	5+5	Травень

		<p>2000 р.</p> <p>5. Історія створення стандартів якості. Філософія, основні положення системи стандартів ISO-9000.</p> <p>6. Система контролю якості продукції НАССР.</p>						
Тема 7. Система сертифікації в Україні	Лекція	<p>1. Концепція державної політики в сфері управління якістю продукції (товарів, робіт, послуг).</p> <p>2. Адаптація міжнародних стандартів у систему сертифікації України (ISO, НАССР).</p> <p>3. Основні положення системи підтвердження відповідності.</p> <p>4. Загальні відомості про систему сертифікації УкрСЕГПРО.</p> <p>5. Ідентифікація продукції і послуг у сфері обслуговування.</p> <p>6. Обов'язкова і добровільна сертифікація.</p> <p>7. Основні принципи та загальні правила системи сертифікації; сертифікат відповідності, знак відповідності і т.д.</p> <p>8. Загальні принципи організації сертифікації послуг.</p> <p>9. Сертифікація готельних послуг і послуг громадського харчування в Україні</p>	2	Семінарське заняття	1. Вітчизняний та зарубіжний досвід розвитку сертифікації.	2	5	

<p>Тема 8. Вітчизняний та зарубіжний досвід розвитку сертифікації.</p>	<p>Лекція</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення сертифікації на Україні. 2. Міжнародна система сертифікації. 3. Сучасні міжнародні організації з сертифікації. ISO - основа світової системи в міжнародних та європейських організаціях стандартизації та сертифікації. 4. Сертифікація в СНД. Сертифікація в діяльності Європейської економічної комісії. 5. Основні положення та перспективи розвитку екологічної сертифікації. 6. Екологічна безпека, екологічний сертифікат, екосертифікація, екомаркування, система управління навколишнім середовищем, система управління промисловими відходами. 7. Міжнародні норми і правила сертифікації. Європейські стандарти EN серії 45000 	<p>2</p>	<p>Семінарське заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підтвердження відповідності продукції встановленим вимогам 	<p>2</p>	<p>5</p>	<p>Травень</p>
<p>Тема 9. Підтвердження відповідності продукції встановленим вимогам</p>	<p>Лекція</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підтвердження відповідності у законодавчо регульованій сфері. 2. Підтвердження відповідності у законодавчо нерегульованій сфері. 3. Закон "Про підтвердження відповідності" 4. Закон України «Про захист прав споживачів». 5. Відповідальність за 	<p>2</p>	<p>Семінарське заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок здійснення сертифікації систем якості відповідно до регламентації ДСТУ 3419-96, 	<p>2</p>	<p>5</p>	<p>Травень</p>

		<p>порушення законодавства про захист прав споживачів.</p> <p>6. ЗАКОН УКРАЇНИ "Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини "</p>						
Тема 10. Сертифікація системи управління якістю на підприємствах.	Лекція	<p>1. Порядок проведення сертифікації систем якості.</p> <p>2. Продовження терміну дії сертифіката на систему якості.</p> <p>3. Визнання сертифікатів на системи якості що видані органами з сертифікації інших держав, міжнародних систем.</p> <p>4. Технічний нагляд за сертифікованими системами якості.</p> <p>5. Внесення змін до системи якості та до правил і порядку оцінки системи. Апеляції і коригувальні дії.</p> <p>6. Три моделі забезпечення якості.</p> <p>7. Практика сертифікації систем якості за кордоном</p>	2	Семінарське заняття			5	Травень

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	100 балів
Вимоги до письмової роботи	5 балів
Лабораторні заняття	5 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	26 балів
7. Політика курсу	
<p>Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, й керується кафедра готельно-ресторанної та курортної справи у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн трансляції можна переглядати у реальному часі. Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Декрет КМУ від 10.05.1993 року № 46-93 "Про стандартизацію і сертифікацію". 2. Закон України "Про захист прав споживачів". 3. Закон України "Про підтвердження відповідності". 4. Закон України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності". 5. Закон України "Про відходи". 	

Викладач _____